

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 » — »
Negyedévre . . . 2 » 50 »
Egy óra . . . — » 85 »
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. ítélőtábla épületével szemben.

hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal veszi föl

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Károlyi István.

Pécs, 1898. december 20.

A kormánypárt a nemzet közvéleményének megtévesztésére szolgáló legerősebb fegyverül véli fölhasználhatni annak kurtolását, hogy az egyesült ellenzék csupán Bánffy báró ellen folytat személyi harcot, melynek egyedüli indító oka a boszúérzet a választásoknál szenvedett veresége miatt. Az ilyen minden elvi magaslatot nélkülöző harc pedig a nemzet rokonszenvével nem találkozhatik, sőt a legnagyobb mértékben kárhóztatandó, mert veszélyezteti magát az alkotmányt.

Nos, ezt az állítást alaposan tönkretette tegnap Károlyi István gróf a képviselőházban elmondott beszédével, a melyben rámutatott az ellenzéki küzdelemnek úgy igazi okaira, mint valódi céljára, a melyben mellékes szerepet játszik Bánffy báró megbuktatása s csak eszközül szolgál az igazi alkotmányosságnak a maga teljes fényében és erejében való visszaállítására.

Legfőbb oka az ellenzék végsőig menő elkeseredésének az a minden irányban kormányzati principiummá fogadott korrupció, amely Tisza Kálmán miniszterelnöksége alatt kezdődött, Szapáry, Wekerle alatt folytatódott és dí-zkiadásban a nemzet szemé elé állított Bánffy Dezső által. Ez a kormányzati rendszer huszonöt esztendő óta az uralom, az önfentartás, a pártfentartás érdekében elnéz, eltúr min-

dent, fátyolt vet hibára, vétekre, bűnre, sőt megjutalmazza a törvények kijátszását, kortes-bandákat szervez.

Ez a rendszer öli ki a nemzetből a törvények iránti tiszteletet, az önérzetet, az adott szó szentségébe vetett hitet, a hazaszeretetet, a vallásosságot, sőt az Istentől való félelmet is. Mert a mikor a nemzet milliói látják, hogy azok nem tisztelik, nem tartják meg a törvényt, azok játszik ki első sorban, azok nem sujtják a bűnösöket, de védik őket, ha pajtásaik, akik a kormány gyeplőit tartják a kezükben: akkor befészkel magát a nagy tömegek szívébe is a romlás, mert azt tartják, ha nektek szabad, nagy urak, miniszterek, képviselők, vicinálisok, törvényt és jogot kijátszani tetszéstek szerint, akkor nekem is szabad!

Ennek a törvénytíró, korrumpáló hatalmi rendszernek a megbuktatására szövetkezett az ellenzék s Bánffy bukását csak azért követeli, mert benne látja ennek a rendszernek eleven megtestesítőjét s így reméli, hogy vele együtt elbukik a rendszer is, amely a kiegyezés kérdésében is kész az ország érdekeit Ausztriának kiszolgáltatni, csak hogy uralmát biztosíthassa.

A mi helyzetünk — úgymond Károlyi István — nem azért veszélyes, nem azért elszomorító, mert sokat követel tőlünk az osztrák, de azért, mert nekünk mindig attól kell félnünk, hogy újból és újból becsapatunk, a mint a múltban is

becsapatunk. És azért félek, mert a mi kormányaink első sorban nem a nemzet érdekét tartják szem előtt, de mindig azt tekintik, hogy jól legyenek beírva odafönn, hogy állásukat megtarthassák, hogy a pártot föntarthassák, szóval mindig az egyéni érdek tolul előtérbe.

Ebből a célzattól van eltökélve a kormány a gazdasági közösséget Ausztriával törvény ellenére is föntartani s az ellenzék ennek megakadályozására szövetkezett. Az ország törvényei, törvényben biztosított jogai és szabadsága érdekében folyik tehát a harc, míg a kormány saját és pártjának hatalmi pozíciója érdekében kész törvényt és jogot lábbal tiporni, sőt még alkotmányunkat is áldozatul dobni.

Ezek azok a mélyen fekvő okok és valódi célok, a melyek a most folyó parlamenti harcot mozgatják s a melyeknek a törvényt, jogot és igazságot diadalra juttatni kell. Ezt a dicső diadalt jósolja meg Károlyi István, mikor ihletett szavakkal emlékszik meg arról, hogy a legnagyobb szerencsétlenség és a legnagyobb szegény párosulva érte a magyar nemzetet ez év folyamán. Alig pár hónappal ezelőtt egy anarchista töre kioltá annak életét, akiben hittünk, reméltünk és biztunk: imádásig szeretett királyonk életét. Pár nappal ezelőtt pedig Magyarország egy volt miniszterelnöke, Tisza Kálmán egy gyilkos merényletet követett el alkotmányunk ellen. Az anarchista kezét nem volt, aki föl-

A „Pécsi Figyelő” tárcája.

A huszár.

— A »Pécsi Figyelő« eredeti tárcája. —

I.

Szigethy Irma elég bájos jelenség volt, hogy imáddóival elleledtesse a kisvárosi élet unalmait . . .

Magas növésű, karcsu termetű, elegáns jelenség volt . . . Távol állott a szépség ideáljától, de arca egész kifejezése a báj, a csintalanság oly összhangját hordta magán, melyet elragadónak kellett tekinteni . . . Emelte báját a természetes csigákba göndörödő szőke, dús haj, s a fekete, örökké nyugtalan, tűzben égő szempár . . . Egészben véve különös teremtés volt . . .

Pajzán, mint korunk leányai, de pajzán-sága dacára az illetet tekintve sakkban tudta tartani imáddóit, eltérőleg korunk leányaitól. Atyja a kisváros leggazdagabb polgára volt . . . Nagy, kiterjedt vashámor és elragadó fekvésű nagybirtok tulajdonosa lévén, Irma szép örökségnek nézett eléje . . .

Irma anyja régen sirba szállt már, s atyja, kinek Irma egyetlen gyermeke volt, beleavatta leányát az ipar titkaival együtt a leg-

nagyobb titokba is; hogyan lehet megismerni az embereket.

Ezen utóbbinak lehet talán tulajdonítanunk, hogy a huszonkét éves hajadon, még most is hajadon maradt, ámbár atyját is elvesztette néhány év előtt.

Atyját eltemetve Irma korántsem esett kétségbe. Mint önálló jellem felkérte egyik nagynénjét, édes apja testvérét, hogy költözzék házába, s teljesítse mellette a garde-dame tisztjét.

Nelli néni engedett a meghívásnak, s azóta úgy megszerette egymást a két hasontermészetű hölgy, hogy nem is tudott volna egymás nélkül élni. Mint Irma, úgy Nelli néni is bevégzett jellem volt. Volt idő, midőn az ő szíve is fennen dobogott az édesbusz érzelmek alatt, de reményei hajótörést szenvedtek, s azután elhatározta, hogy sohasem teszi le a pártát . . .

Egyetlen szenvedélye volt az utazás . . . Több, nagy utazást tett már, de úgy látszott, hogy nem unta meg őket, sőt, mi több, kedve folyton növekedvén, Irmában is határozott vágyat keltett erre . . . Irma már régóta vágyódott Keletre, az emberi nem szülőföldjére, különösen Egyiptomba, melynek csodái felkeltették kíváncsiságát, bámulhatni, hogy mire képes a királyi elme, a szolgálai karral karöltve.

Ügyeit tehát gondosan elrendezve, utra kelt Nelli néni kíséretében . . .

II.

Borongó felhők ülnek az égen, a tenger hullámai haragos zöld színben tornyosulnak, a felhők közt cikázó villámok hasítják át lobbanó fényükkel a nagy ködöt, az egész tenger zúg, háborog, az ég összefolyó látszik a vízzel . . .

E rémnapon az »Eldorádó« fedelzetén ül magykendőkbe burkolva két hölgy, míg a hajó egyik oldalán egy magas férfialak áll . . .

Arcán, amint a ködből kivehető, buskomoly kifejezés ül, s bizonyos borongó fájdalom e különben szép, élénk arcot oly vonzóvá teszi, hogy hatással van az a két hölgyre is.

— Nézd Nelli néni e férfit, valami nagyon bánthatja szegényt.

— Eh, valami unalmas angol, Irmám, — nem igen érdekes reá figyelni.

— De én mégis szeretném ismerni . . . Olyan érdekes arc . . . Aztán oly ismerős.

— Furcsák vagytok ti leányok, — mondja Nelli néni, mert ők voltak utazó hölgyeink, — ha egy csinos arcot láttok, mindjárt szeretitek hódolóitok gárdájában látni. — Ezzel különben nem sokra fogsz menni, nem látszik valami nagyon társalgásra hangoltnak.

Irma felkelt, s az idegen felé tartott, ki éppen bevégezve sétáját megállt, s ismét a ködbe bámult.

Midőn már Irma majd elment az idegen mellett, a hajót egy iszonyu lökés érte, minek

tartsa; de az alkotmány gyilkosainak kezéből a tört ki fogja esavarni a nemzet, amely ebredni kezd és vétőt kiált.

S ha valakinek, úgy Károlyi Istvának van joga ebben erős hittel bizakodnia, mert nem üres önhittség mondatta vele, hogy szavait nemcsak a képviselőházban, de kint az országban is az utolsó kunyhóig meg fogják hallani, de meg fogja hallani ő Felsége, a király is. Följogosítja őt erre a hitre állásának politikai súlya, érintetlen személyi kitűnősége s az a példa, melyet a multból ő maga idézett.

A véderő-vita idején mondta az akkori miniszterelnöknek, Tisza Kálmának, hogy soha sem fogja elhitetni vele, miszerint ő Felsége, a király, ha föl lett volna világosítva arról, hogy a 14. §. alkotmány-sértést tartalmaz, megengedte volna annak a javaslatba való fölvételét. S ime ez a bátor szózat elhatott a trón zsámolyáig és Tisza Kálmán akkor lefuvatott.

Ma is olyasmit akar a miniszterelnök a király ő Felségénél keresztül erőszakolni, ami nemcsak az alkotmányt sértené, de már a király egyéniségét is érintené, de Károlyi István most is azt mondja: *azt soha el nem hiszem, hogy Magyarország apostoli királya az alkotmányra letett esküjét a miniszterelnök úrnak hazafiatlan és erkölcstelen tanácsára megszegje.*

A nemzet és a király jog- és alkotmánytisztelete elvégre is diadalmaskodni fog a közjük toladott hűtlen sáfárok machinációin, s ebben a diadalban nem csekély része lesz Károlyi István grófnak, kinek önérzetes, igaz szavai alkalmasak arra, hogy a hatalom birtokáért küzködő kormány hazafiatlan és erkölcstelen szemfényvesztése úgy a nemzet, mint a király előtt hitelüket végkép elveszítsék.

Vidéki hátralékosainkat tisztelettel kérjük, sziveskedjenek hátralékaikat mielőbb beküldeni.

következtében a leány elvesztve az egyensúlyt, egyet sikoltott és teljes erővel odaesett az ismeretlen — karjába.

A férfit a lökés szintén megingatván, féloldalra fordította s ez látva, hogy a hölgy egyensúlyt veszítve, esni készül, kitérte karjait, melyekbe Irma öntudatlanul szédült bele.

Nelli néni dermedten állt, a leány szégyenkezve bontakozott ki az ölelő karokból.

— Köszönöm — rebegé halvány ajakkal.

— Oh nagysád, köszönete mértékén túl megjutalmazza csekély szolgálatomat — felelé az idegen mosolylyal ajkán és tiszta magyarsággal.

Az édes anyanyelv hangjára visszatért a leány vidámsága, arcára a rózsapír s mondhatatlan kedvességgel nyujtva kezét, mondá:

— Ön hazánkfia . . . ? . . . Ó akkor még százszor köszönöm . . . De . . . nohát igen, engedje meg, hogy nevét kérjem. Naplót vezetek s szeretném tudni mai kalandom hőisének nevét, hogy feljegyezhessem eleményeim közé.

— Kedvessége mélyen megtisztel, mondá az idegen hódolattal csókolva meg a parányi jobbot, s egyszersmind nagy illetlenségtől ment meg, melytől nem volt bátorságom megóvni magam . . . Báró Véglessy Arthur vagyok cs. és kir. huszárfőhadnagy . . . Szabadságra küldtek saját kérésemre, hogy utazva elfeledjem a nagy csapást, mely atyám halálával lekem békéjét dulta fel . . .

Tizenhárom tifusz-beteg.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1898. december 20.

A nyár óta tartó vízmizériákkal küzködik még mindig a város nemes Tanácsa, a városi mérnökség és a nagy vízvezetési bizottság, a nélkül, hogy a vízhiányon segíteni tudna. S már hónapok óta el van zárva a vízvezeték s a városnak hol a felső, hol az alsó részében, de egyik helyen bizonyosan nincs víz, bármikor keresse is az ember.

A főmérnök a legutóbbi vízvezetési bizottsági ülésen be is jelentette már, hogy mi az egyetlen segítség a vízhiány megszüntetésére. El kell zárni az összes vízvezetési csapokat és *közkutakat* kell felállítani. Ebbe azonban a bizottság nem ment bele, mert hiszen akkor a gyári vezetéseket is be kellene zárni, a mitől pedig a Tanács és a bizottság egykép irtózik, mert abban a pillanatban tönkre menne Pécsnek egész ipari élete. Mintha bizony mindenhez annyi víz kellene, mint a boryártáshoz!

Ajánlotta a főmérnök a vízmérő órák beszerzését is, de ez sem tetszett a bizottságnak s vagy három órai vita után kimondta, hogy maradjon minden a régiben. Vagyis várunk addig, míg lesz víz bőven a Tettyén; addig pedig hol a felsőváros, hol az alsó város összes vízvezetési csapjai legyenek elzárva, vagyis spóroljuk a vizet, úgy, hogy ne igyunk.

Nos, hát mit csinálunk most? A vízvezeték nem ad elég vizet; veszi tehát a lakosság onnan, a honnan kapja. Szegény embernek nem jut kávéházi vízre, jó neki, ha talál valahol kutat, melynél meg van engedve a vízfordás, vagy megrohanja a közkutakat s nem törődik vele, mert nem is tudja, hogy a vizükben nincs-e valami fertőző anyag.

Az eredmény pedig ime az, hogy *jelenleg tizenhárom tifuzos beteg fekszik a városi közkórházban!*

Tegnap szállították be őket a kórházba a *Bábits, Makár, Rókus* és *Tavas-utcákból*, tehát a városnak arról a részéről, hol már ezelőtt régebben is volt tifusz-járvány s két évvel ezelőtt pedig a Krajcár-kaszárnya udvarán levő kutat kellett betömetni, mert a katonák között is fellépett a has-tifusz. A Krajcár-kaszárnya sarkán pedig van egy közkút, melyről az egész vidék iszik s nagyon meglehet, hogy annak vizébe került ismét a földalatti emésztő csatornákból valami fertőző anyag s ez okozta a tifusz fellépését.

Ez azonban még csak kombináció. Úgy

— Oh most már értem szomorúságát . . . Engedje meg, folytatá Irma elpirulva, hogy veszetése felett élénk részvételem kifejezhessem . . . Nelli nénem — Véglessy báró — mutatá be őket egymásnak . . . Igaz, még be sem mutattam magam — kiáltott, azután élénken — révszigethi Szigethy Irma vagyok V*-ből . . . Az ön neve különben ismerős előttem. Arthur mélyen hajtá meg magát s mondá:

— Igen ismerősök vagyunk, hisz kegyed táncolta velem az első négyest . . . Mily kedves szerencse!

— Ah igen — felelt Irma kacagva — azért is volt oly ismerős előttem az arca . . . No lám, ki hinné, hogy az eltemetett emlékek újra éledhetnek. S most hova szándékozik ön utazni?

— Egiptomba, piramisokat mászni s . . .

— De ez pompás, hisz mi is oda szándékoztunk — mondá Nelli néni.

— Szabad kérem a kegyet, hogy utitársuk lehessenek?

— Sőt mi kérjük erre, már csak önmagáért is, a szórakozás a bánat legjobb orvosága . . .

— Köszönet gondos kegyükért — s Arthur báró szivesen csatlakozott a hölgyekhez utitársul.

tudjuk, nem is az ujságíró feladata ilyen esetben az okokat kutatni, hanem a *hatóság dolga a gyors óvintézkedések megtétele*. A sajtó feladata azonban az, hogy a hol a *fenyegető baj elhárítására irányuló gyors intézkedést nem tapasztal*, ott felszólaljon és *figyelmeztesse a közönséget*, hogy a járványtól kellőleg óvakodjék.

Nos, hát mi megteszszük ezt. Annak idején a katonák között kiütött tifuszról is mi irtunk először, a mikor félhivatalosan le akartak bennünket cáfolni, pedig hát — sajnos — nekünk volt igazunk.

A hatóság most is el akarná a dolgot szép lassan simítani. A kaszárnya melletti kutat lezáratják és ezzel minden el van intézve. Más minek is történnék?

Pedig *tizenhárom* tifusz-beteg van ma a kórházban s bizony nemcsak gyanus a megbetegedésük, hanem *mindnyájuknál konstánálva van a has-tifusz*.

A betegek, mint előbb is említettük, a szigeti külvárosnak a Krajcár-kaszárnya melletti részén, a Rókus-kút körül laktak s neveik a következők:

Parcsika Mária,
Nemes Teréz,
Nemes Kálmán,
Major Borbála,
Kissné szül. Szücs Eszter,
Schwáb Teréz,
Fekete István,
Farkas Pál,
Kozári Ignác,
Kiss Lajos,
Mágocsi Ferenc,
Mágocsi Katalin,
Kalinofcsan György.

Egyelőre egyiknél sincs nagyobb veszély és haláleset sem fordult még elő.

Különben, mint lapunk zártakor értesülünk, holnap az egészségügyi bizottság ülést tart, a Tanács pedig addig is a rókusi kutat elzáratta s elrendelte, hogy hidrások állítsanak fel, melyeken át a vízvezetékből kapja a lakosság a vizet s így a közkut vizét a kellő fertőtlenítésig nem bocsátják közhasználatra.

Álarcos banditák

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1898. dec. 20.

Még mindig megújulnak azok a jelenségek, melyek kétségtelenül bizonyítják, hogy az alsóbb osztályokban, a »nép«-közül még nem

III.

— Mily nagyszerű az emberi elme, mily csodás alkotásokra képes a mindenható akarat . . . Nézze Arthur e kolosszust — s így kiáltott fel a kis Irma Egyptom legnagyobb piramisának, a Kheopid tetején . . .

— Igen, nagyszerű és csodálatos, mint minden a földön . . . Sokszor olvastam a mulandóságról. Ide jöhet az ember annak cáfolatát nézni. E köhalmaz öröknek látszik, s kihalt komor csucsán reám mégis a boldogság verőfénye dereng — elérhetetlenül. Sokszor eszembe jut, miért is vagyok én itt, holott otthon csak egy seb vérzenék, feledhetetlen jó atyám emléke, mig itt kettőre keresek irt. Az egyiket már megtaláltam, a másik is közel hozzám, de . . . s égő pillantás érte a leány arcát, melytől lánggra gyult az . . .

Irma hallgatott . . . Sokkal nagyobb harc folyt szívében, minthogy nyugodtan felelhetett volna . . . Az a kis szikra, mely ott benn a férfi első látásánál kigyult, azóta sokkal nagyobb lánggá lett a még eddig érintetlen szívben, mint azt Nelli néni sejtette, ki nem szűnt meg unokahúgával suttymban ingerkedni az ex főhadnagy felett . . .

— Igen — kezdé a báró hosszas hallgatás után — sorsom tiltja, hogy reméljek . . . Remélni! — s keserűen kacagott fel — mintha ez is jelentene valamit . . . Nézze ez alkonyfényt Irma, én ezt úgy szeretem. Oly mondhat-

veszett ki egészen az őskori babona csirája, sőt helyenként még ma is megtermi a maga gyümölcsét. Helyenként még annyira el van terjedve, hogy a nép nem is tart a modernebb civilizáció korában élő emberek megrovó ítéletétől, hanem indokolatlan fanatizmussal ragaszkodik a babonához, és szinte elmerül a misticizmus világában, magára erőszakolja a földöntulnak látszó dolgokban való hitet, elzárkózik a felvilágosodás elől, sőt oly annyira fanatikus, hogy hazugsággal, kieszt mesékkal másokat is igyekszik józan gondolkozásuktól megfosztva, elbutítani, s ráoktroválni a babonában való hitet.

S ezeken az embereken nem segítenek lelkészü felvilágosító, meggyőző szavai, nem használ a hatóság erélyes beavatkozása, a fanatikus nép mosolyog azokon a »hitetleneken« s titokban tovább viszi önbutító cselekedeteit.

Csak nemrég adtunk hirt olvasóinknak »A kincskeresők« című cikkünkben arról, hogy néhány bányatelepi bányamunkás, szárnyra kapott áhírektől elvakultan, Dinnyeberkibe utazott s ott két teljes napig lankadatlan szorgalommal turta a földet, azon reményben, hogy sikerül mesés kincsekre találniok.

Kincseket persze nem találtak, hanem fáradtan tértek vissza, s még ráadásul elvesztették a két napi mulasztás folytán napibéruket is.

Most ismét egy ilyen népmeséről számol be tudósítónk, mely szintén Dinnyeberki határában történt.

A dinnyeberkii határban van az ugynevezett »Boldogasszonyfa«, melynek közelében nem rég egy kutat fedeztek fel. A kutnak hiányzott a kávéja, s a közbiztonság szempontjából néhány leszögezett deszkával volt eltakarva.

Egyszerre csak hire ment, hogy a már hónapokkal ezelőtt a közhasználat alól kivont kut csekély vizében, esténként megjelenik a Szűz Mária képe!

Nemsokára már a babona iránt amugy is fogékony nép — valóságos bucsujáró helylyé emelte a kiszáradó félben levő kutat s elke-rezstelte: »Boldogasszony kútjának.«

A kételkedőkkel szemben tömegesen akadtak olyanok, kik esküvel voltak készek megerősíteni, hogy igenis látták a kutban a szűz anya képét.

A kut őrizetével aztán megbiztak egy *Hricsovszky* Danica nevű odavaló öreg asszonyt, ki éjszakánként hiven őrizte azt a póznára tűzött három mécesest, melyek a szent kut »örök világosságai« voltak.

lanul hasonlít életemhez. A nap lenyugszik, — folytatá lassu, rezgő hangon, — utolsó sugara éri a látóhatárt. Miért bucsuzik? Mert nem talál résztvevő kebelre.

— Nem értem kétségbeesését — felel Irma suttogva — hisz önnek arra legkevesebb oka lehet . . . Ön boldog ember . . . Van jövője, talán fényes jövő, rangja, vagyona, szóval mindene, mit kíván még.

— Van rangom, vagyonom, jövőm, mondja kegyed; mit kívánok még? Irma, hát azt gondolja kegyed, ez engem kielégít? Ámde ki szeret engem?

— Mindenki — sugá a leány halkan.

— Talán kegyed is?

— Óh Arthur!

— Irma!

Felrezzentek. Nelli néni, ki a beszélgetést titkon kihallgatta hátuk mögött állván, mig azok magukat egyedül hitték — elnevette magát s hangosan kiáltá:

— S ez mondja, hogy huszár főhadnagy. No ha nem tudtok beszélni, legalább öleljétek meg egymást. Bravó!

Arthur jobbajával átölelte s megcsókolta Irmát, mig balját Nelli néninek nyújtá.

— Jól van így?

— Helyes, a huszár maradjon minden körülmény közt Ő felsége első katonája! . . .

Tiborc Ágost.

A napokban azután megesett a furcsa história, hogy a kutban nem jelent meg többé a szűz Mária képe, s az oda zarándoklók kénytelenek voltak csalódott arccal távozni.

Megkérdezték végül Hricsovszky Danicát is, hogy nem-e vett észre valami változást a kuton. S a kutórzó öreg asszony erre, jól tetett ijedelemmel elmondott a feszülten figyelőknek egy nevetségesen ostoba mesét, mely csak a dinnyeberkiek fanatizmusának ecsetelése céljából érdemli meg a nyomdafestéket.

Az öreg asszony — ugyanis — elmondta, hogy vasárnap — f. hó 18-án — éjjel, midőn ő ismét a »Boldogasszony kutat« őrizte, három álarcos alak közeledett a kuthoz, s mig az egyik őt azzal fenyegette, hogy ha szólani mer megölik, a másik kettő felfeszítette a kut takaró deszkáját és egy sárga papirból valamit szórtak a vízbe, a három mécesest tartó karót ledöntötték, a méceseket pedig elvitték magukkal.

Valószínűleg megrongálták a kutat, s azért nem jelenik meg többé annak vizében a Boldogasszony képe.

Hogy az öreg asszony álmodta-e ezt a históriát, vagy pedig egy jól kieszt mesét mondott el nagyszámu hallgatóságának azt nem tudni, annyi bizonyos, hogy a derék dinnyeberkiek a községi előljárárság segítségét kérték az álarcos banditák kézrekerítése céljából.

A magunk részéről azonban azt hisszük, hogy a babonás emberek nem is annyira a hatósági beavatkozásra, mint inkább egy tömeges zuhanyfürdőre szorultak rá!

H i r e k.

Pécs, 1898. dec. 20.

Cimbalomszó.

Isten veled szép Budapest,
Üljünk fel a hajóra;
Promontori hegyek mögé
Száll a nap nyugovóra.
Promontori hegyek mögöl
Piros alkony integet;
Lanyha szellő kelet felé
Kergeti a felleget.

Kint a hajó fődélzetén
Peng, kotog a cimbalom;
Ütött-kopott vén cimbalmos
Mereng a régi dalon:

»Hej, mikor még fenn Pozsonyban
Diétáztak, hej, az ám!
Akkor volt selyem az élet,
Hej, csak akkor igazán!«

Mellette lent a kalapja
Nyilásával fölfelé:

Egy-egy utas el is érti
S egy-két garast vet belé.
S ujra fölcsendül a nóta,
Az a bus, az a régi!
Nem értik azt ma már; — pedig
Kommentárral kíséri:

»Ez akkor volt virágjában,
Mikor még verbuváltak;
Mikor a pesti jogászok
Forradalmat csináltak . . .
Aztán kijött a szabadság,
Drága lett a puskapor;
Sátor alatt, táborúznél
Folyt a nóta, folyt a bor.

Szólt az ágyu Isaszegnél,
Azután Vác, Komárom . . .
Tegnapelőtt ötven éve
Ép most mullott a nyáron.
Hetyke Henci is Budában
Lám emberére akadt,
Mikor a hős vörös sapkás
Mégmászta a falakat.

Aztán . . . mikor Világosnál
Elsötétült felettünk,
S jött-ment dölyfös idegennek
Lába-kapcája lettünk.
Hosszu, néma éjszakában
Semmi csillag, semmi fény.
Egy boldogabb jövendőben
Se hit, se kedv, se remény . . .

S tovább babrál vén hangszerén,
Dala siró kacagás;
És felhangzik: »Megvirrad még . . .«
»Jaj de huncut . . .« vagy mi más?
S köny gyülemlik a szemére;
Lassan a nóta elhal;
Álom ez mind, elmúlt álom:
Remény, csillag, régi dal . . .

Elcsendesült a fődélzet,
Tán aludni volna jó?
Kimért, lassu csobogással
Siklik tovább a hajó . . .
És engemet ez a nóta
Elaludni nem enged;
Gondolkodom s a csillagos
Éjszakába merengek.

Bodonyi Nándor.

Napirend 1898. december hó 21-én.

Naptár: szerda, dec. 21. — Róm. kath.: Tamás. — Prot.: Tamás. — Görög-kel.: (dec. 9.) B. A. fogant. — Zsidó: Tebeth 8. — Nap kél 7 óra 31 perckor; nyugszik 3 óra 53 perckor. — Hold kél 11 óra 46 perckor délelőtt; nyugszik éjjél után 50 perckor. — A Nap 7 óra 58 perckor este a Bak jegybe lép. Tél kezdete.

Időjárás. Kilátás a központi meteorologiai intézet jelzése szerint enyhe idő, eső várható.

Egészségügyi bizottság ülése a városházán d. u. 3 órakor.

Színház: P. Márkus Emilia felléptével »Kamélias hölgy«, dráma.

— (**A vöröskereszt-egylet védnöke.**) A vöröskereszt-egylet védnökségét Ausztria-Magyarországban boldogult Erzsébet királynénk viselte. Most a király e védnökséget — további intézkedésig — *Stefánia* özvegy trónörökösnére ruházta át.

— (**Áthelyezések a honvédséghez.**) *Lengyel* Albert állatorvos a 2. számú vonatezredtől és *Somogyi* Mátyás állatorvosi gyakornok ugyanez ezredtől a pécsi 8-ik honvédhuszárezredhez áthelyeztettek.

— (**Zeneestély Pécsváradon.**) A »Pécsvárad Daloskör« folyó hó 31-én az »Arany Ló«-hoz címzett szálló nagytermében zeneestélyt tart. Kezdeté esti 8 órakor. Belépti-díj személyenkint 1 korona, családjegy (3 személyre) 2 korona 40 fillér. A zeneestélyt tánc követi. Felülfizetések a dalárda alapja javára szivesen fogadtatnak. Műsor. 1. Hymusz. Erkel Ferentől. Énekli a dalárda. 2. A vén bogár. Veit H.-tól. Énekli a dalárda. 3. Nagy mazurka. Wienavszki-től. Hegedün előadja Piribauer Ferenc, zongorán kíséri Schill Gyula. 4. Az öngyilkos. Vig monolog Gabányi-tól. Előadja Budánavits Gábor. 5. Rákócy-induló. Nagy férfi-négyes. Énekli a dalárda.

— (**Esküvő.**) *Hatschek* Lipót budapesti kávéház-tulajdonos ma délelőtt féltizenkét órakor kelt egybe *Engel* Szidóniával, *Engel* Ármin pécsi lakos leányával. A házasságkötési aktust *Hartl* Gyula anyakönyvvezető diszmagyarban teljesítette. Az új pár az egybekelés után az izr. templomba vonult, hol frigyüket dr. *Perls* Ármin főrabbi áldotta meg, szép beszédet intézvén hozzájuk.

— (**Tél kezdete.**) Holnap, huszonegyedikén, kezdődik a tél. Hivatalosan holnap

este 7 óra 58 perckor lesz ugyanis az az időpont, mikor a Nap a Bak jegyébe fog lépni, a mi a tél kezdetét jelenti. Hanem a szépséges időjárás, úgy látszik, végleg tönkre akarja tenni a hivatalos időjelzés tekintélyét, mert hiszen a mai nappal valóságos őszi, esős idő köszöntött reánk, a mi ha így marad, bizony a tél nem fagygyal, nem is hóval, de locspocscsal kezdődik. Pedig már küszöbön van a karácsony is. Hideg lehetne hát és eső helyett jobb szeretnők a havat látni, hogy fehér karácsonyunk lenne a szomorú fekete karácsony helyett.

— **(Adomány.)** Dr. Csajághy Károly, volt babarci plébános Budapesten mondott gyémántmiséje alkalmából kegyeletes módon emlékezett meg Babarcáról, egykori szeretett plébániájáról, midőn nevezett miséje alkalmából használt új, 730 gr. súlyu tiszta (aranyozott) ezüst kelyhet és missalét (misekönyv) a babarci plébániának adományozta.

— **(Halálozás.)** Hofmeiszter Antalné, szül. Rull Anna, folyó hó 15-én reggel 9 órakor 73 éves korában elhunyt Német-Bólyban. Az elhunyt általános köztiszteletben és szeretetben állt a községben s így igen természetes volt az az impozáns részvét, a melyet temetése alkalmával irányában tanusítottak úgy a községbeliek, mint igen számosan a vidékiek közül. A temetést és gyászmisét Plank Kamill németbolyi plébános végezte, Klein Tivadar és Szommer Gyula káplánok segédletével. Az elhunytban Hofmeiszter Ferenc olasz plébános édes anyját gyászolja.

— **(Uj osztálymérnök.)** A városnál már hosszabb idő óta üresedésben levő osztálymérnöki állásra kinevezett Szmik Gyula volt zombori osztálymérnök, állása elfoglalására megérkezett és szolgálatra jelentkezett hivatalfőnökénél.

— **(A pécsi kereskedők és iparosok)** szombaton este a Nemzeti Casino vendéglőhelyiségében értekezletet tartottak az üzlethelyiségek után kirovandó házbérkrajcár tárgyában hozott határozat ellen; az értekezleten elhatározták, hogy a jelenben nem tesznek intézkedéseket a házbérkrajcár határozat ellen, hanem megvárják míg a város által e tárgyban a belügyminiszteriumhoz felterjesztett javaslat véleményezés végett a kereskedelmi kamarához leérkezik.

— **(Karácsonyi szünet a jogakadémián.)** A pécsi püspöki jogakadémián a karácsonyi vakáció folyó hó huszonegyedikén veszi kezdetét és tart bezárólag január hatodikáig.

— **(A két András.)** Biró András tésénfai lakos a korcsmában összeszólalkozott Borbás András hiricsi lakossal. A két András közül egyik is, másik is ugyancsak birt a szóval, a minnek a vége az lett, hogy Biró András elvesztette a türelmét és bottal vett magának igazságot. Több helyen folytonossági hiányt okozott a druszája fején és mellé még holmi véraláfutásokat is a hátán. A megvert András feljelentette a verekedő Andrást a bíróságnál.

— **(Katonai utóállítás a jövő évben.)** Trixler Károly alispán összeállította már a jövő évben tartandó katonai utóállítások határnapjairól és az utóállító bizottság tagjairól szóló hivatalos kimutatást. A kimuta-

tás szerint 1899-ben az utóállítások napjai: *Január 20, Február 20, Május 5, Május 20, Junius 5, Junius 20, Julius 5, Julius 20, Augusztus 5, Szeptember 5, Szeptember 20, Október 5, Október 20, November 6, November 20, December 5 és December 20-ának délelőtti 9 órája.* Az utóállítások mindenkor a Scholz-féle sörcsarnokban tartatnak meg. A bizottság tagjai: Koszits Kamill megyei főjegyző mint polgári elnök, helyettes polgári elnök Weidinger Jenő megyei másod aljegyző. Dr. Trixler Rudolf járási orvos, a polgári egészségügyi hatóság részéről. Helyettese Löwy Lipót dr. Minden utóállításon ezeken kívül még egy járási tisztviselő is részt vesz.

— **(Ellopott buza.)** Györkö Ferenc, martonfai lakosnak a község határán levő prés-házából, eddig ismeretlen tettesek, hat métermázsa buzát loptak el. A tetteseket erőlyesen nyomozzák.

— **(A kilakbólitott anyós.)** Gerencsér Miklós, ocsárdi lakost is olyan anyóssal áldotta meg az isteni gondviselés, kitől való megszabadulás iránt a vök mindennap forrón óhajtozni szoktak. A házsártos anyós, ki nem elégedett meg azzal, hogy pokollá tette a szegény vő otthonát, legutóbb azon kezdte a nótát, hogy Gerencsér Miklóst kiharancsolta a házból. Ez természetesen a legjamborabb vőt is kivenné a béketűrésből s így Gerencsér is mihamarább szabadulni akart kintzójától. Kapta magát és beállított a községi előljáráshoz azon kérelemmel, hogy tegyék ki anyósát hatóságilag a házból, ellenben kénytelen — mint mondta — a házi sárkány nyakát kitekerni. Miután azonban hiányos törvényeink nem rendelkeznek házsártos anyósoknak karhatalommal való kilakbólitása iránt, Gerencsér maga dobta ki néhány ütleg kíséretében anyósát a házból, ki most még ráadásul könnyű testi sértés miatt panaszt emel a bíróságnál a meggyötört vő ellen.

— **(Betört kirakat.)** Óriási népcsődületet okozott tegnap délután a 71-es számú bérkocsi, melynek lovai megbokrosodtak s a Ferenciek-utcája sarkán a gyalogjáróra felszaladva, Grünhuth Kálmán divatáru kereskedő kirakatának egyik tükörablakát összezúzták. Az okozott kár megtérül, mert az ablak biztosítva volt.

— **(Utólagos felülfizetés.)** A pécsi jogász segélyező egyesület elnökségéhez a mai nap N. N. 10 frtot küldött utólagos felülfizetésül a f. hó 11-én tartott felolvasó estélyre. A rendezőség ez uton fejezi ki az ismeretlenek hála-köszönését.

— **(Jutalmazott tanítók.)** A magyar földhitelintézet által a gyümölcsfaterenyészéssel foglalkozó és ezt oktató tanítók számára az e téren szerzett érdemeik elismerése céljából az 1898. évre adományozott 2500 frtból létesített 21 jutalomdíjra érdemes tanítókat most jelölte ki a bizottság. A jutalmazottak között vannak Merkle Adolf bar.-kékesdi, Hérics Sándor somogy-nemespetrói és Szimrák László tolna-bátai tanítók is, kik 100—100 frt jutalomban részesültek.

— **(Elmaradnak az ujévi üdvözetek.)** Legfelsőbb rendelkezéshez képest az Ő császári és apostoli kir. Felseje részére szóló ujévi üdvözetek átvétele céljából a budapesti kir. várban és a bécsi Burgban ren-

desen megtartatni szokott fogadások a néhai Erzsébet Császárné és Királyné Ő Felsegeért visélt udvari gyászra való tekintettel, ezuttal nem fognak megtartatni.

— **(Erzsébet királyné-tér.)** Német-Bólyban már erősen dolgoznak annak a térnek a befásításán, a mely az apáca-zárda előtt van s a melyet boldogult királynénk nevével »Erzsébet-tér« elnevezéssel fognak illetni.

— **(Márkus Emilia Pécssett.)** P. Márkus Emilia, a budapesti Nemzeti Színház művésznője, ma a déli gyorsvonattal érkezett a fővárosból Pécsre, hogy a színházban négy estére terjedő vendégszereplését megkezdje. A művésznő ma este a »Folt, a mely tisztít« c. darabban, szerdán a »Kaméliás hölgy«-ben, csütörtökön a »Bünhődés«-ben és pénteken a »Nők barátja«-ban lép fel. Megérkeztek a vonatonál a művésznőt a szinigazgató, Reeh György tanácsnok és Tichy Ferenc, városi első aljegyző fogadtak s egy szép virágcsokorral lepték meg. A művésznő az »Arany Hajó«-ba szállt s ma a direktor ebédet adott tiszteletére.

— **(Előmunkálati engedélyek meghosszabbítása.)** A kereskedelemügyi miniszter Frank J. és társai építésvállalkozó cégek és Hermann Gyula mérnöknek Baranya-Sellye állomástól Siklós állomásig és innét Baranyavár-Monostor állomásig vezetendő gőzmozdonyu helyi érdekű vasutvonalra, — az Első cs. kir. szab. Dunagőzhajós-társaságnak a váraljai Lajos bányakna rakodójától Szászvár-Máza állomásig vezetendő sodronykötélpályára a kiadott előmunkálati engedély érvényességét a lejáratától számított további egy év tartamára meghosszabbította.

— **(Pályázat.)** A marcalii járásbírósnál egy irnoki állás van üresedésben. Pályázatok két hét alatt adandók be a kaposvári kir. törvényszék elnökségéhez.

— **(Karácsony hete.)** Elmulván advent utolsó vasárnapja, már karácsony hetében vagyunk. Pénteken ér véget az Úrjövét négy hete, akkor lesz az utolsó róraté. Szombaton szigorú böjt-nap van: a nagy-karácsony ünnepet megelőző előesti böjt. Sok hívő katolikus fött ételt egyáltalán nem vesz magához e napon. Szombaton éjjel 12 órakor, az éjjeli misével kezdődnek meg a karácsonyi lényes egyházi ceremóniák. Az ünnep első napján egész délelőtt el lesz foglalva a templomok minden oltára, mert karácsonykor minden lelkiatya három misét mond. Az egész esztendőben ugyanis karácsony napja az egyedüli, melyen három misét mondani meg van engedve, míg máskor egynél többet nem szabad. A régi időkben három ilyen kiváltságos napja volt az egyháznak: karácsony, husvét és pünkösöd, később azonban megváltoztatták a törvényt és ma csak karácsony bir e kiváltsággal. Ez is jelzi, hogy Jézus születésénél nagyobb ünnepe a katolikus egyháznak nincs.

— **(Névmagyarosítás.)** Spitzer József m. á. v. állomás-felvigyázó bükkösi lakos, valamint kisköru gyermekei Sára és Ferenc vezetéknevénél »Sebők«-re kért átváltoztatásá belügyminiszteri rendelettel megengedtetett.

— **(A város központi választmánya)** ma délután három órakor ülést tartott a jövő évre érvényes országos képviselőválasztói névsor végleges kiigazítása tárgyában. A szeptemberben összeállított névsor

ellen reklamációk nem érkezvén be, egyedül csak az időközben elhalt választók neveit kellett a bizottságnak a névsorból kitörölnie, más igazítani való nem volt. Az így véglegesített választói névsor lezárattott s egy példányban felküldetik a belügyminiszteriumhoz, egy példányban pedig rendelkezésre a városi irattárba helyeztetik.

— **(Elfogott csaló banda.)** A mohácsi csendőrség ismét jó fogást csinált. Dályokon elfogott egy huszonöt tagból álló csaló bandát, melynek tagjai négy község lakosságát csapták be a már nem szokatlan módon, hogy jó pénzért háromszoros hamis pénzt ígértek. A banda tagjai Budapesten lakó cinkosokkal is összeköttetésben vannak s most a fővárosban folyik a nyomozás az elfogottak büntársai után.

— **(Doktoratus.)** Löbl Gyula pécsi ügyvédjelöltet szombaton avatták tudorrá a kolozsvári tudomány-egyetemen.

— **(Betörés.)** Eller Ádám fekedő lakosnál egyik közelmúlt éjszaka betörők jártak. Az éléskamrát törték fel s elemeltek onnan több zsák almát. A káros feljelentésére megindult nyomozás során a tettesek Klug József és Leopold Bálint személyében meg is kerültek, kikkel majd a bíróság fog végezni.

— **(Kifosztott csűr.)** Galler Simon lothárdi lakos csűrjéből a napokban az ott levő több zsák zabot ellopták. A káros feljelentésére megindulván a nyomozás, a tettesek Bosnyák Pál, Cselók András és Lukács Pál lothárdi suhancok személyében megkerültek.

Tettüket beismerték s azt is, hogy a lopott zabot a pécsi piacon adták el.

— **(Cselédek és munkások jutalmazása.)** A földmivelésügyi miniszter azokat a gazdasági cselédeket és gazdasági munkásokat, a kik becsületes, jóra való viselkedésük, példás hűségük, szorgalmas munkálkodásuk által társaik közül kitűnnek, 100 koronával és diszes dícsérő oklevéllel jutalmazza. A közigazgatási hatóságok és a gazdasági egyesületek már fölterjesztették a kitüntetésre érdemes munkások névsorát. Az ajánlottak között nem egy olyan arató-munkás van, a ki 25—30 éve mindig ugyanannál a gazdánál vállalt aratást s nem egy olyan gazdasági cseléd, a ki 30—40 éve szolgál egy családnál.

— **(A dohányzásról.)** Egy amerikai orvos röviden és velősen a következőket írja a dohányzásról: »A nikotin halálos mérreg. A legkisebb adaggal meglehet ölni egy embert. Valóságban a legerősebb dohányos is csak igen kevés nikotint vesz föl. Néha olvasunk esetekről, hogy valaki a tulságos dohányzás következtében meghalt és hogy a boncolás tényleg sok nikotint talált a testben. Mindez örültség. Ilyesmi még sohasem fordult elő. Kedves mulatság a füstöt egy zsebkenőn keresztül fujni. Az így keletkezett barna foltot általában nikotinnak tartják. Pedig nem az, hanem dohányolaj. A dohányzás legnagyobb hátránya, hogy a szivre hat. Különösen a cigarettázóknál, a kik a füstöt rendszerint belélegzik. Ha az ember egészséges, valószínűleg sohasem fogja megérezni a beállott reakciót.

De ha nem, bekövetkezik a depresszió. Így állunk a dohányzással. Amit ezenfelül beszélnek az hazugság.

— **(Ellopott ruhák.)** Leja István, szabolcsi lakosnak a háza udvarán különféle ruhanemük voltak kiakgatva, hogy a friss levegő hadd járja át őket. Nehogy lábuk keljen, a házbeliek a kaput bezárták s azután nyugodtan mentek be a házba, ki se nézve jó darab ideig az udvarra. Mikor azonban a ruhákat jó pár óra múlva be akarták vinni, nem találták őket sehol. Valami ügyes tolvaj fényes nappal bemászott az udvar kerítésén és ellopta a ruhát mind egy szálig. Most üthetik bottal a nyomát.

— **(A két részeg.)** Nagy népcsődületet okozott ma délelőtt két részeg ember, kik egymással összeveszve, a Ferenciek-utcáján csakhamar verekedni kezdtek. Verekedés közben az egyik meglökte társát, úgy hogy az Fischer Zsigmond ékszerész kirakatának esve, a kirakat ablakát betörte. A kirakatban felhalmozott arany gyűrűk, ezüst tálcák és ékszerek mind az utcára hullottak. Szerencsére nem vezett el belőlük egy sem. A két részeg ember látva az okozott kárt, még mielőtt elcsiphették volna őket, futásnak eredtek. Kiltüket most erélyesen nyomozza a rendőrség.

— **(Halkötelesek a jövő évben.)** Az 1899. évben az 1878. (első korosztály), 1877. (második korosztály) és 1876. (harmadik korosztály) évbeliek kerülnek sorozás alá. A baranyavári járásban összesen 836 egyén kerül a sorozó bizottság elé; e szám akként

oszlík meg, hogy az első korosztályból 447, a másodikból 211 és a harmadik korosztályból 178 egyén kerül sorozás alá. A hegyháti járásból összesen 986 legényt visznek mérték alá. A mohácsi járásból 867, a pécsi járásból 631, a pécsváradiból 701, a siklósiból 542 és végül a szentlőrinci járásból 621 védkötelest állítanak elő. A jövő 1899-ik évben védköteles, de ismeretlen helyen tartózkodók száma, járásonként a következő: Baranyavári járás: *hetven*, hegyháti járás: *hatvanhárom*, mohácsi járás: *huszonhárom*, pécsi járás: *hatvanöt*, pécsváradiból: *húsz*, siklói járás: *negyvenhét* és szentlőrinci járás: *hetvenkét* egyén. A kimutatásból nyilvánvaló, hogy a legtöbb hadkötelest a mohácsi járás állítja, míg a legkevesebbet a siklói járás küldi mérték alá, minek egyik fő indoka az e járásban divó egyke-rendszer.

— (Utoállítás.) Az állandó katonai utóállító bizottság. ma délelőtt 9 órakor tartotta a Scholz-féle söracsarnokban az idén utolsó utóállítását. A bizottság tagjai: Weidinger Jenő h. polgári elnök elnöklete alatt, Forray Valér tb. főszolgabíró és Trixler Rudolf dr. járási főorvos voltak. A katonaság részéről megjelentek: Durália és Horváth őrnagyok, s két katonai törzsorvos. Tizenegyen kerültek a bizottság elé. Ezek közül tíz a szülők keresetképtelensége, egy pedig testi fogyatkozás miatt lett előállítva. A szülők keresetképtelenségét hárman igazolták be, a többiek katonai szolgálatuk teljesítésére kötelezte a bizottság. A testi fogyatkozás miatt utóállít-

tott egyént gyengének találták, s így a további hadkötelezettség teljesítése alól felmentették.

Pécs szab. kir. város

meteorologiai állomása jegyzetei

1898. december 20. reggeli 7 órakor.

Barometer (redukált) = 58.6 mm. (súlyedő.)

Hőmérsék = 7.8 °C

> maximuma: 9.2 °C

> minimuma: 1.1 °C

Párányomás: 5.9 mm.

Relatív nedvesség: 75

Felhőzet: 10 ● Sir. N. W.

Szélirány s erő: N. W.

Csapadék 24 órai: —

Esős, szeles, hűvös.

Dr. Czirei.

Előfizetésre való felhívás.

Egy negyed századot meghaladó időn keresztül küzdött lapunk a függetlenségi eszmé szolgálatában s ebben a küzdelemben kitarításra buzdított nemcsak a közönségnek folyton gyarapodó támogatása, hanem lelkesített az a törhetlen meggyőződésünk is, hogy a függetlenségi eszmének előbb-utóbb diadalmas-kodni kell, mert élő eszmét örökre eltemetni nem lehet.

Pedig a hatalom birtokosai azon vannak, hogy azt örökre eltemessék s nem hogy felhasználják az alkalmat arra, hogy függetlenségünket legalább a gazdasági téren biztosítsák, a mihez most nem lenne szükség, mint szorosán ragaszkodni az általuk alaptörvénynek hirdetett hatvanhetes törvény rendelkezéséhez, ezt is készek elgázolni, csak hogy hazánkat továbbra is megtarthassák gyarmati függésében; *készek ezredéves alkotmányunkat*

lábbal tiporni, hogy a hatalom birtokát maguknak biztosíthassák.

Ezek ellen a szentségtelen merényletek ellen élet-halál harcra szövetkezett az ellenzék minden árnyalata, sőt fel fogja venni a küzdelmet a kormánypártnak az az önértékes része is, a mely az alkotmányunk ellen szőtt összeesküvésben bűnrészességet vállalni nem akarván, ott hagyta a hatalmi érdekszövetséget.

Ebben a küzdelemteljes időszakban fokozott mértékben szükséges a független sajtó ébersége, hogy a nemzet félrevezetésére kiesztelt kormánypárti fogásokat leleplezze, a hamis jelszavak üres voltát feltárja s a nemzeti közvéleményt mely álmából felrázza.

Ezt a feladatot egész odaadással fogjuk teljesíteni s hogy ebbeli működésünknek óhajtott foganatja legyen, kérjük olvasó közönségünket, hogy tőlünk eddig tapasztalt támogatását ezentúl se vonja meg.

Lapunk az országos politikán kívül — minthé eddig — továbbra is behatóan fogja tárgyalni a városi és megyei helyi ügyeket s törekedni öszinte igazmondással és önzetlenül előmozdítani városunk és megyénk igaz érdekeit.

Az ország és a külföld nevezetesebb eseményeiről, az országgyűlés tárgyalásairól távirati tudósításokat hozunk és ezekkel megelőzzük a fővárosi újságok közléseit; valamint kiváló gondot fordítunk hirrovatunknak minél élénkebbé való tételére is. Közöljük ezenkívül hetenkint, még pedig már a csütörtökön este megjelenő számunkban, a pécsi kir. itélőtáblánál azon a héten elintézés alá került ügyek jegyzékét az elintézés módjával, nemkülönben a következő héten leendő elintézés végett bejelentett ügyeket, ami nemcsak az ügyvédekre, de minden ügyes-bajos félre nézve is aktuális fontossággal bír, a kinek bármily jogüggye a kir. táblához kerül.

járásbíró-
ben. Pá-
a kapos-

Elmulván
sony he-
z Úrjövét
é. Szom-
agy-kará-
Sok hívó
vesz ma-
2 órakor,
tarácsonyi
nnep első
va a tem-
ácsonykor
Az egész
a az egye-
meg van
nem sza-
kiváltságos
ny, husvét
váltottatták
bir e ki-
születésénél
znak nincs.

Spitzer Jó-
bükkösi la-
ra és Ferenc
váltottatása
gedtetett.

választ-
rakor ülést
igos képvisi-
izitása tár-
ított névsor

hó:
Maá
ván,
mely
lenzé
előte
tel s

Előfizetési árak:

Lapunk előfizetési ára, mely az összes lapok között a legolcsóbb, a következő:
 egész évre 10 frt.
 félévre 5 frt.
 negyedévre 2 frt 50 kr.
 egy hónapra — » 85 kr.

Vasárnaponként megjelenő, népies **heti kiadásunk** előfizetési ára

egész évre 3 frt.
 félévre 1 frt 50 kr.
 negyedévre — » 75 kr.

Az előfizetés legcélszerűbben postautalvánnyal eszközölhető. Előfizetések a „**Pécsi Figyelő**“ kiadóhivatalához (Pécs, Mária-u. 1. sz. a.) küldendők.

Mutatványszámokat kívánatra bárhová küldünk. Hazafias tisztelettel

a

„PÉCSI FIGYELŐ“

szerkesztősége és kiadóhivatala.

Művészet, irodalom.

☉ **Könyves Kálmán.** Mondhatni teljesen üres ház előtt játszották tegnap színészeink *Jókainak* történeti szomorujátékát, a mi elég szomorú dolog, annál inkább, mert a hely-
 árak — mint ezentúl minden hétfőn — jóval csekélyebbek voltak a szokottaknál. A szereplők közül *Angyal Ilka* (Ingoli), *Somogyiné* (boszorkány), *Peterdi* (Kálmán) és *Bihari* (Álmos) igen jók voltak s ügyes volt a kis *Somogyi Béla*, Álmos fiának személyesítője. A szinlap azonban ismét gondatlanul volt összeállítva; *Ballának* kellett volna a szereposztás szerint Bóthot adnia és ezt *Bérci Jenő* játszotta, elég ügyesen találva bele magát szerepébe, noha a szinlapon neve sem volt fel-
 emlitve. Ugy látszik, hogy a szinlapok helyes kiállítására minden figyelmeztetés dacára sem akar több figyelmet fordítani a rendezőség, pedig ilyen csekélységet annyi figyelmeztetés után joggal meg lehetne tőle várni. (Tsi.)

Törvénykezés.

§ **Nagy végtárgyalás.** Tegnap délelőtt vette kezdetét a pécsi kir. törvényszék előttegy végtárgyalás, mely előreláthatólag az egész mai, sőt részben a holnapi napot is igénybe fogja venni, mert az sincsen kizárva, hogy ítélethozatalra csak szerdán kerül a sor. A vádlottak cigányok, kik 1896-tól kezdődőleg egészen a folyó év január havában történt letartóztatásukig tömérdek lopást követtek el, úgy hogy a sok bűnjel halmokban hever a végtárgyalási teremben. A vádlottak száma az orgazdákéval együtt *hatvanhárom* s már ebből lehet látni, hogy mennyi időt fog a tárgyalás igénybe venni. A ítélet kihirdetése után azt, valamint a tárgyalás érdekesebb mozzanatait közölni fogjuk.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése december hó 20 án. (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) *Madarász* József korelnök az ülést megnyitván, ismét egy csomó kérvényt terjesztett elő, melyek a Lex Tisza ellen tiltakoznak. Az ellenzék lelkesült éljenzéssel fogadta e kérvények előterjesztését.

A napirend előtt *Rakovszky* István szólalt fel s tiltakozott Percel Dezső elnökjelölése el-

len, mert ő már mint miniszter sem respektálta a házszabályokat. Felhívja Fest Lajost, hogy az összeférhetlenségi ügyekben végre tegyen jelentést.

Bánffy miniszterelnök kijelenti, hogy a kormány ismeri kötelességét s a házszabályok ama rendelkezéseinek, melyek az összeférhetlenségi ügyek elintézésére vonatkoznak, csak ama rendkívüli körülményekre való tekintettel, amelyekben most vagyunk, nem tehetünk elég. Mindaddig, míg a Ház elnöksége megválasztva nincsen, nem tartja lehetőnek, hogy a Ház érdemleges határozatokat hozhasson.

Rohoncy Gedeon felszólal az iránt, hogy Károlyi István tegnapi beszéde alatt Bartha Miklós közbekiáltott, hogy most megölik az alkotmányt, azután a királyt. Ilyent a parlamentben nem szabad mondani és meg van győződve róla, hogy mihelyt Bartha a parlamentbe jön, előlött a legmélyebb sajnálatának fog kifejezést adni.

A napirendhez elsőnek szólt *Csáky* Albin gróf, ki beszéde elején az ellenzékét aposztrofálta, elítélvén az obstrukciót. Azután a kormánypárttól beszélt s bevallja, hogy *már régebben is gyakran kelt szívében aggodalom a kormányelnök személyes tényei miatt.* Így az összeférhetlenségi kérdésnél és utóbb a Desseffy-ügynél, de ezeknél egyéni aggodalmait az elvi szempontoknak mindig alárendelte. Jött aztán a *Tisza-lex*, amelyre nézve ő már eleve kijelentette, hogy elítéli s nem fogja aláírni, de arról, hogy benyújtják, sejtelve sem volt. Osztja Apponyinak a lex Tiszáról mondott szavait, mert a kormány Tisza javaslatával csakugyan végzetes precedenst teremtett meg. A helyzet most már annyira kiélesedett, hogy *a kibontakozásra más ut nem kínálkozik, mint a kormány lemondása, vagy inkább a kormányelnök lemondása.* (Óriási, percekig tartó, lelkes éljenzés és taps az ellenzék összes padjairól.) Szónok a pártból történt kilépéseért sok szemrehányásnak van kitéve, de *két vezérszavát van, a mely csüggedni nem engedi: az egyik a szabadelvűség, a másik a politikai lelkiismeret tisztasága.* Ezek biztosan fogják vezérelni ezután is.

Csáky beszéde a Hazra óriási hatással volt. Mikor Bánffy a teremből kifelé indult, az ellenzék utána kiáltott: mondjon le, hazá-
 áruló!

Hegedüs Sándor beszélt ezután, polemizálva a kiegyezés ellen tett ellenvetésekkel. A válságos helyzet földidézésével a vita rendező bizottságot vádolja. Ez a legújabb parlamenti intézmény minden incidenst hatalmasan kiaknázott. Én nem Bánffy-t védem — ugymond Hegedüs — hanem a parlamentarizmust s erre jogom van. A lex Tisza miatt a legsúlyosabb vádakot hozták fel. Kiki a maga tudása és izlése szerint, de ez a javaslat a kényszerhelyzet egyik folyamánya. Sajátságosnak tartja Hegedüs, hogy még Apponyi is a javaslat benyújtásáról beszél, pedig ez a javaslat nincs is itt. Végül kéri a Hazat, hogy a haza érdekében tegyék félre a kölcsönös keserőségeket. (Hosszas éljenzés jobbról.)

Bartha Miklós ezután személyes kérdésben szólalt fel s tiltakozik az ellen, hogy itt egy képviselő képviselőtársát mintegy rendutasítsa. De ezuttal köszönettel veszi Rohonczy felszólalását, mert alkalmat adott neki, hogy

kinyilatkoztassa, miszerint közbeszólását félremagyarázták.

Szentiványi rövid felszólalása után 5 perc szünet következett.

Szünet után *Polónyi* polemizált Csákyval és Andrassy Gyula nyílt levelével, melyben ő is elítéli az obstrukciót. Az ő véleményüket akkor is tisztelettel fogadja az ellenzék, mikor ez reá nézve elítélő. Volt egy vélemény, a mely helytelenítette a parlamentben meghonosított hangot, ez azonban vádként nem érheti az ellenzékét, mert nincs az az állami elmélet, a mely állíthatná, hogy az ellenzék ne akadályozhatná meg egy kormányt és többségének törvénytíró garázdalkodását. *A míg Tisza intézi az ország sorsát, addig béke itt nem lehet.* (Taps, dobogás, abcug — balról.) A Tiszák most orvul megakarják támadni a kormányt, hát *erőhatalommal is megakadályozzuk őket* ebben. (Percekig tartó taps.) Uj kormány, uj többség kell az egész Tiszarendszer romjain. Önök, mikor minden áron Bánffy-t tartják, *a koronát és nemzetet egyaránt veszélyeztetik egy tökfilkóért.* (Éljenzés taps.)

Madarász elnök mérsékletre inti a szónokot.

Polónyi erre nagy ováció mellett befejezte beszédét.

TÁVIRATOK.

— **A német császár nagykövetüknél.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Berlinből jelentik, hogy Vilmos német császár ma meglátogatta Szőgyény osztrák-magyar nagykövetet s huzamosabb ideig időzött nála.

— **Az indiai pestis terjedése.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Kalkuttai sürgönyök szerint Bombayban a pestis óriási mértékben terjed. A lakosság körében nagy a rémület.

— **A Dreyfus-ügy.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A franciaországi antiszemita liga Párisban falragaszokon hirdetményt tesz közzé, melyben a lakosság figyelmét felhívja Freycinet tegnapi beszédére, a melyből azt következteti, hogy Dreyfus csakugyan árulást követett el és igazságosan ítélték el.

A Petit Journal elmondja, hogy *Dupuy* miniszterelnök magához idézte *Lebrunt*, aki nyilvánosságra hozta Dreyfusnak előtte tett vallomását és szemrehányásokkal illette. Hasonló jelenet színhelye volt az elyséi palota is.

Budapesti börze.

— Saját tudósítónktól. —

Bpest, dec. 20.

A budapesti gabona-börze árai ma a következők:

Buza, őszre: —; későbbi szállítás: 9.69
Tengeri, májusra: 4.89. — *Rozs*, márciusra: 8.28. —
Zab, őszre: 5.90.

Az értéktőzsdén az áruk a következők: *Osztrák hitelrészvény*: 360.00. — *Magyar hitelrészvény*: 391.25 — *Államvasut*: 371.00.

Laptulajdonos Felelősszerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
 TAIKS JOZSEF
 kiadó.

Nyilt-tér.*)

Nyilatkozat a közönség köréből.

Köszönet nyilváníás Amerikából.

Wilhelm Ferenc gyógyszerész úrnak, Neunkirchenben, Alsó-Ausztria.

New-York, 1898 május 18-án.

Tisztelt úr!

1895. november hó 12-én oly erős köszvény-fájdalmaim támadtak, hogy kénytelen voltam ágyba feküdni. Nyolc hónapot kellett egy helyütt mozdulatlanul töltenem, nem tudtam még egy hüvelyk tavolságot sem elérni, a testem súlya ezen idő letelte után 175 lbs súlyról 130 lbs súlyra leapadt, jeléül azon iszonyu fájdalomnak, melyeket ezen idő alatt ki kellett állanom. Nem mulasztottam el különféle gyógy módok használatát, használtam liniments electric., török fürdőket stb., azonban sem ezek, sem az orvosok által előirt rendelvények használata után sem éreztem magamat jobban. az utolsó orvosom pénzt sem fogadott el, azon kijelentéssel hegy az eddig kiadott pénz is hiába lett kiadva

Ezen időben találkoztam egy barátommal ki a Wilhelm-féle antiarthritis antirheumatikus vértisztító theát, mint köszvény elleni biztos gyógyszert ajánlotta.

En emondtam neki eddigi kísérleteimet és hogy csekély a bizalmam. Azonban, úgy látszik, a sorsnak végzete vett arra, hogy mégis irjak Önnek azon reményben, hogy talán mégis akad oly gyógy szer, mely engem fájdalmaimtól megszabadít. Nem csalódtam, mert meggyőződtem, hogy csakugyan létezik oly megszabadító. Nem vagyok képes leírni azon borzasztó fájdalmakat, melyeket 3 év alatt szenvedtem és most úgy érzem magamat, mint egy ujonnan született gyermek, nem becsülöm annyira a világ minden kincseit, mint a Wilhelm-féle antiarthritis antirheumatikus vértisztító theát.

Legyen oly szives és küldjön nekünk mielőbb b. C. O. D. 1 tucat (12) csomagot az Ön antiarthritis antirheumatikus vértisztító theájából.

Önnek legjobb egészséget és hosszú életet kívánva, maradok kiváló tisztelettel

Gordon József M., 179. orchard st. New-York, az Amerikai egyesült államokban.

Kapható: minden gyógyszertárban.

Hirdetések.

Remek

karácsonyfa-díszítmények

óriási választékban; valamint kizárólag legfinomabb

cukrász-készítmények,

u. m.: új Mignon és egyéb dessert-sütemények, nemkülönben a legújabb torta-különlegességek és tea-sütemények stb. kaphatók a

Cafisch - cukrászdában

PÉCSETT, Király-utca

a segélyző egyleti palotának átellenében.

Hirdetések jutányos

áron vétetnek föl ki-

adóhivatalunkban.

Szép csemege-szöllő

kilónként 50 krajcárért

kapható

Jankovits Hugó-nál

Pécsett, Vásár-tér 6. sz.

HOFF maláta-készítményei gyengék és betegeknek.

Hoff János

maláta egészségi itala.

Általános elgyengülésnél, az alhasi szervek rendellenes működésénél, mell- és gyomorbántalmaknál, nemkülönben a lábadozóknak legjobban bevált és legjobb ízű erősítő szere.

Egy palack ára 75 kr. — Öt palack bérmentve 3.75 kr.

Tíz éve, vagy már régebbi idő óta használom az Ön maláta egészségi szórát és egyéb maláta készítményeit. Ezek az egyedüli szerek, melyek feleségemnek visszaadták az egészséget.

Böger, Bécs, Hofmühlgasse.

Hoff János

sűrített maláta kivonata.

Tüdőbajoknál, gégehurtnál, ugymint idült köhögésnél; főleg a gyermekek légzési szerveinek megbetegedésénél a legjobb sikerrel alkalmaztatik. Ize nagyon kellemes.

Egy üveg ára 1 frt. — Öt üveg bérmentve 5 frt.

Maláta kivonat készítményei valóban jó és hatásos szerek. Küldjön tehát ismét 5 üveg maláta kivonatot, 1 font maláta csokoládét és 1/2 zacskó maláta kivonat mellecukorkát.

Fischer G. őrnagy N.-Várad.

Hoff János

maláta egészségi csokoládéja.

Gyengeségnél, vérszegénységénél, idegességnél, álmatlanságnál, étvágytalanságnál kitűnően bevált. Rendkívüli jó ízű és tápláló. Gyenge gyermekek igen jó eredménnyel használják.

Egy csomag ára 1 frt.

Maláta csokoládéja a legkitűnőbb amit ismerem. Ezen kellemes italt idült gyomor — illetve emésztési zavaroknál, sápkóránál és általános gyengeségnél mindenkor jó eredménnyel alkalmazom.

Dr. Nicoletti orvos, Triebel.

Hoff János

maláta kivonat mellecukorkái.

Köhögésnél, rekedtségnél, elnyálkásodásnál, főleg tüdőhurtnál utólrhetlen hatása. A valódi maláta mellecukorkákat emésztési zavar nélkül tetszés szerinti mennyiségben lehet használni

Egy doboz ára 10 kr., egy zacskó 30 kr.

Csodálatos volt maláta kivonat mellecukorkáinak hatása makacs köhögésem ellen.

Zedlitz-Neunkirch lovag, Waldenburg.

Cukorkái feleségem köhögésén és asthmikus bántatmain kitűnően segítenek.

Busch plébános, Weischütz.

RAKTÁR PÉCSETT. Zsiga László, Sipócz István, Erreth János, Kádís E., Irgalmasrend gyógyszertárakban; Gelteh és Graef drogua kereskedésében; Eizer János, Reeh Vilmos, Berecz Károly, Molnár János, Markusz Simon, Spitzer Sámor fia csemege és füszerkereskedésében. — Magyarországi kizárólagos főraktár: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszertára Budapest, Király-u. 12. — Köszvények árjegyzékkel ingyen és bérmentve.